

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 14 maj 1925 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om beredande av rätt för kommunerna att själva välja de personer, som indriva kommunalutskylderna.

Uti en inom andra kammaren väckt, till andra särskilda utskottet hänvisad motion, nr 34, har herr *Borg* hemställt, att riksdagen ville besluta sådana ändringar i lagar och förordningar, att det medgäves rätt för kommunerna att själva välja de personer, som indriva kommunalutskylderna.

Beträffande de skäl, motionären anfört för sin ifrågavarande hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Enligt kungl. förordningen den 14 december 1917 angående föreskrifter om indrivning av krono- och kommunalutskylder, allmänna avgifter m. m. (restindrivningsförordning) ankommer indrivning av restförda kommunalutskylder å vederbörande utmätningsman. Utmättningsman är å landsbygden — om städerna synes i motionen icke vara fråga — i allmänhet landsfiskalen, dock äger Konungens befallningshavande jämlikt 3 § utsökninglagen att för bestämt fall eller inom visst område förordna lämplig person att på eget ansvar i landsfiskals ställe vara utmätningsman. För restindrivningen äger utmätningsman å landet jämlikt § 3 i restindrivningsförordningen anlita vederbörande fjärdingsman, som för indrivningens verkställande är befogad att på utmätningsmannens uppdrag förrätta utmätning av lös egendom.

Gällande bestämmelser.

I den mån förevarande motion kan antagas åsyfta att underlätta tillkomsten av s. k. kommunala uppbördsverk, har det spörsmål, motionen avhandlar, redan tidigare varit föremål för behandling i riksdagen. *Äldre förslag.*

Vid 1912 års riksdag beslöt nämligen andra kammaren i anledning av en av herrar *Källman* och *Carlsson* väckt motion och på förslag av kammarens femte tillfälliga utskott, att riksdagen skulle i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, huruvida och under vilka betingelser landskommun, som därav vore i behov och så önskade, borde äga rätt att genom kommunens egen försorg verkställa utmätning för indrivning av resterande kommunalutskylder samt för riksdagen framlägga det förslag till ändrade bestämmelser i vederbörliga författningar, som därav kunde föranledas. Första kammaren beslutade åter

på förslag av dess första tillfälliga utskott att icke biträda andra kam-marens i ärendet fattade beslut.

Utskottet.

Ett behov av särskilda kommunalt tillsatta indrivningsmän vid sidan av de vanliga myndigheterna å landsbygden lär kunna motiveras allenast med att antingen landsfiskalen eller hans biträden, fjärdingsmännen, icke äro i stånd att behörigen omhänderhava restantieindrivningen.

Visar det sig, att landsfiskal icke är i stånd att vederbörligen medhinna indrivningen av viss kommuns resterande kommunalutskylder, är, såsom av redogörelsen för gällande bestämmelser framgår, Konungens befallningshavande oförhindrad att för kommunen förordna särskild utmättningsman, och Konungens befallningshavande torde under nämnda förutsättning sakna anledning att motsätta sig en av kommunen framställd begäran om en sådan anordning, i all synnerhet om kommunen förklarar sig villig att bestrida kostnaden för densamma. Kan kommunen anvisa för uppdraget fullt lämplig person, torde det icke heller vara omöjligt att få den av kommunen anvisade förordnad till utmättningsman. Något medgivande från landsfiskalens sida till den omnämnda anordningen är icke erforderligt, och, enligt vad utskottet har sig bekant, har det förekommit, att särskild utmättningsman förordnats mot landsfiskalens bestridande. Emellertid ligger det i sakens natur, att till särskild utmättningsman lämpligen kan förordnas allenast den, som har en med landsfiskalens jämförlig kompetens, och det torde näppeligen vara tillrådligt att låta omförmälda uppdrag meddelas annan än den, som av Konungens befallningshavande finnes därför lämplig.

Frågan om man bör medgiva kommunerna utvidgad rätt att, åtminstone vad kommunala restantier beträffar, på begäran få särskild utmättningsman förordnad, sammanhänger i hög grad med frågan om en reform av landsfiskalsinstitutionen. Kan genom en sådan kommunernas berättigade krav på en snabb restindrivning tillgodoses, saknas anledning att tillskapa ytterligare organ för restindrivningen. I sistberörda reformfråga föreligger ett av särskilda, inom socialdepartementet tillkallade sakkunniga den 20 november 1924 avgivet betänkande angående lönereglering för fögderiförvaltningarna, i vilket åtskilliga åtgärder föreslås i syfte att reservera landsfiskalernas tid och arbetskraft åt deras egentliga tjänsteuppgifter. Då en på grundvalen av de sakkunnigas betänkande byggd proposition sannolikt lär vara att förvänta till instundande års riksdag, synes häri ligga ett vägande skäl mot att nu söka vidtaga åtgärder i anledning av förefintliga brister i landsfiskalsorganisationen.

I den mån behov av kommunalt tillsatta indrivningsmän skulle kunna baseras på brister hos den nuvarande fjärdingsmansinstitutionen, är till en början att märka, att fjärdingsmännens tillsättande väsentligen ankommer på kommunerna själva, ett förhållande som, därest det av utskottet i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 58 med förslag till lag om polis-

väsendet i riket m. m. avgivna utlåtandet vinner riksdagens gillande, jämväl kommer att bliva bestående. Emellertid torde böra erinras om att det enligt sistnämnda förslag skulle bliva möjligt att anställa fjärdingsman med uteslutande uppgift att syssla med restindrivningsverksamhet, och då det skulle stå i vederbörande kommuns eget skön, om den ville begagna sig av denna möjlighet, innefattar sagda förslag i viss mån ett tillgodoseende av de av motionären framställda önskemålen. Att under sådana förhållanden möjliggöra tillsättandet av exekutionsbetjänter vid sidan av fjärdingsmännen, synes utskottet mindre lämpligt.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 maj 1925.

På andra särskilda utskottets vägnar:

CARL HEDERSTIERNA.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Hederstierna*, *Kvarnzelius*, *Lindblad*, *von Sneidern*, *Tengdahl*, *Edw. Larson* *), *John Karlsson* *) och *Carl Eriksson*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* i Halmstad, *Johanson* i Huskvarna, *Hedlund* i Östersund, *Olsson* i Gävle, *Bengtsson* i Norup *), *Olsson* i Kullenbergstorp, *Björkman*, *Västberg*, *Björk* och *Ernfors*.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.